

MĪLESTĪBA UN TIESA: DIEVA DILEMMA (HOZEJA)

SABATA PĒCPUSDIENAI

NEDEĻAS PĒTĪJUMIEM:

Hoz. 7:11, 12; 10:11-13; Mat. 11:28-30; Rom. 5:8; 1. Pēt. 2:24; Hoz. 14.

ATMIŅAS PANTS:

„Tādēļ atgriezies pie sava Dieva, glabā savu žēlsirdību un taisnību, cerē un paļaujies vienmēr uz savu Dievu!” (Hoz. 12:7)

GALVENĀ DOMA:

Hozeja vēl vairāk atklāj Dieva mīlestību pret Viņa ietiepīgajiem bērniem.

Parasti Bībeles autori par Dieva mīlestības attiecībām runā, izmantojot metaforas. Ar metaforu dziļāk var atklāt mazāk zināmu jautājumu, izmantojot salīdzinājumus un paralēles ar iepazītām lietām un parādībām. Metaforas ir simboli, ko izmanto, lai izskaidrotu nevis pašu simbolu, bet kādu citu lietu vai parādību.

Divas visvairāk lietotās Bībeles metaforas, kas aino Dieva attiecības ar Saviem ļaudīm, ir vīra/sievas un vecāku/bērnu metafora. Šajā nedēļā aplūkosim dažas Hozejas metaforas, no kurām dominējošā patiešām ir bērna un vecāku metafora.

Hozeja izmantoja metaforas tā paša iemesla dēļ, kāpēc Jēzus mācīja līdzībās. Pirmkārt, lai izskaidrotu patiesības par Dievu ar dzīves parasto lieto palīdzību. Otrkārt, lai iespiestu cilvēku prātos svarīgus garīgus principus, ko varētu ieviest ikdienas dzīvē.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 13. aprīlī.

„KAS NEKO NEIZPROT”

„Efraims ir kā ievilināts balodis, kas neko neizprot: reizēm viņi aicina palīgā ēģiptiešus, tad atkal griežas pēc palīdzības pie asīriešiem. Kamēr viņi tā šurpu turpu skraida, Es uzmetīšu viņiem Savu tīklu un noķeršu viņus kā putnus gaisā, un pārmācīšu viņus, kā tas jau tiek sludināts viņu draudzei.” (Hoz. 7:11, 12) Lasi šos pantus kontekstā. Kāds brīdinājums šeit ir dots? Kādu principu mēs no šiem pantiem varam pieņemt savai dzīvei? _____

Efraims bija Jāzepa jaunākā dēla vārds. Tāpēc ka „Efraims” bija galvenās Israēla ziemeļu valsts cilts nosaukums, tas tika attiecināts uz visu valsti, tieši tāpat, kā Jūda tika attiecināts uz dienvidu valsti. Iepriekšminētajos pantos Israēls salīdzināts ar nesaprātīgu putnu (salīdzini ar Jer. 5:21), kas viegli nonāk putnu ķērāja tīklā. Šajā kontekstā viņa griešanās pēc palīdzības pie citām tautām bija sacelšanās pret Dievu.

Kāpēc? Jo apvienošanās ar vareno asīriešu impēriju vai godkārīgo Ēģipti liktu Israēlam atzīt to dievu pārākumu, kam kalpoja šīs lielvaras (skat. arī Jes. 52:4, Raudu dz. 5:1-6). Iet pie viņiem nozīmētu nepieciešamību novērsties no Kunga. Taču viņu vienīgā cerība bija atgriezties pie Kunga, nožēlot, paklausīt Viņa baušļiem un atmest neistos dievus, nevis politiskā alianse ar pagāniem.

„Palestīnas atrašanās vieta pakļāva to šo divu seno impēriju iebrukumiem. [...] Tik ļoti iekārojamā balva, par ko cīnījās šīs spēcīgās impērijas, bija lielceļš, kas savienoja bagātīgās ūdensgūtves baseinus Nīlu un Eifratu. Israēls un Jūdeja tika ierauti šajā starptautiskajā cīņā un bija iespiesti starp diviem sāncenšiem. Izmisumā, bez garīgas uzticības Dievam, Israēls bezjēdzīgi vispirms griezās pie viena, tad pie otra pēc atbalsta, kas varēja tikai kļūt par slazdu viņu pašu tautas labklājībai.” (SDA Bībeles komentāri, 4. sēj., 908. lpp.)

Ir tik viegli meklēt cilvēcisku palīdzību savās problēmās, nevis meklēt Kungu, vai ne? Protams, Kungs var izmantot cilvēciskus līdzekļus, lai atbildētu uz mūsu lūgšanām. Kā mēs varam būt droši, ka izmisuma brīžos un tad, kad ir vajadzīga palīdzība, mēs nepieļaujam to pašu kļūdu, ko pieļāva Israēls? Kā mēs varam izmantot cilvēku palīdzību, nenovēršoties no Kunga? _____

PIE KUĻŠANAS PIERADINĀTS VĒRSIS

Izlasi Hoz. 10:11-13. Kādu vēsti Kungs šeit dod Saviem ļaudīm? Kā mēs saprotam frāzi – „tiekams Viņš nāktu un liktu nolīt pār jums Savai taisnībai”? _____

Hoz. 10. nodaļā Dieva bērns Efraims ir salīdzināts ar dresētu vērsi, kam patīk kult graudus, jo kuļot var arī ēst. Tādējādi tā vietā, lai būtu produktīva, Israēla eksistence bija kļuvusi vērsta uz sevi. Kad Dievs iejūgs Israēlu, lai tas strādātu uz atklāta lauka tā, kā tautai vajadzētu, taisnība un laipnība augs.

Bībeles laikos iejūgs bija instruments kalpošanai. Jauni lopī nastu nesēji tika trenēti būt pakļāvīgi, lai vispirms kultu labību (Jer. 50:11). Iejūgti tie vienkārši izmīdīja ar kājām graudus ārā. Nākamajā līmenī tie vilka kuļamos rikus pāri labībai (2. Sam. 24:22). Šis darbs sagatavoja viņus zemes aršanai (1. Kĕn. 19:19; Jer. 4:3). Dievam bija līdzīgs plāns, apmācot Israēlu. Viņš gribēja uzlikt iejūgu Efraima pleciem, lai viņš čakli strādātu, uzplēšot un arot zemi.

Hoz. 10:12 pravietis atklāj, kādu Kungs ilgojas redzēt Israēlu, pateicoties paklausībai Viņa vārdam. Taisnība un nelokāma mīlestība ir dāvanas, ko Dievs apsolīja Savai sievai, kad tiks atjaunota derība (Hoz. 2:19). Ja ļaudis sēs taisnību, viņi pļaus laipnību. Tikai meklējot Kungu un Viņa prātu, Israēls var tikt atbrīvots no nākamā soda. Žēlastības durvis vēl joprojām ir atvērtas, lai nožēla no Dieva izredzēto ļaužu puses būtu iespējama.

Padoms sēt taisnību attiecas uz cilvēku savstarpējām attiecībām. Dieva meklēšana attiecas uz attiecībām starp Dievu un Viņa ļaudīm. Augsnes uzplēšana aino garīgo un sociālo reformu un atjaunošanu. Kungs un Viņa ļaudis strādās kopā, savstarpēji sadarbojoties, lai atdotu zemei svētības. Rezultāts būs krāšņs uzplaukums, kas piepildīs visu zemi (Hoz. 14:5-7).

Izlasi Kristus aicinājumu ņemt uz sevi Viņa jūgu (Mat. 11:28-30). Kā, iemācoties no Kristus būt „lēnprātīgi un no sirds pazemīgi”, mēs varam atrast mieru savām dvēselēm? _____

DĒLS, KAS SĀK STAIGĀT

„Kad Israēls bija jauns, Es viņu, Savu dēlu, iemilēju un atsaucu šurpu no Ēģiptes. [...] Es satvēru Efraima rokas un vadīju viņu, bet viņi neievēroja, ka Es viņiem palīdzēju.” (Hoz. 11:1, 3)

Šajos pantos Hozeja saka, ka Kunga rīcība ir līdzīga jaunu vecāku maigajām rūpēm. Tieši tāpat kā vecāki maigi un pacietīgi māca bērnam staigāt, turot to pie rokas, lai pasargātu no krišanas, tā arī Kungs ir rūpējies par Israēlu jau no iesākuma. Hozejas vēsts sirds ir Dievs, kas mīl un piedod. Pat tad, kad Viņš disciplinē, Viņš ir ļoti līdzjūtīgs. Viņa dusmas var būt šausmīgas, bet Viņa žēlastība ir neaptverama.

Izlasi 5. Moz. 8:5, Sal. pam. 13:24, Ebr. 12:6 un Atkl. 3:19. Kas visiem šiem pantiem ir kopīgs? Kādu mierinājumu mēs varam gūt no tiem? _____

Ar Mozus starpniecību Dievs informēja Ēģiptes ķēniņu, ka Israēls ir Viņa īpašais bērns (2. Moz. 4:22, 23). Lai gan visas tautas vīrs zemes, tai skaitā ēģiptieši, ir Dieva dēli un meitas, ebreju tauta bija izredzēta būt Dieva pirmdzimtais dēls ar īpašām privilēģijām. Bet kopā ar šīm privilēģijām nāca arī atbildība. Tuksnesi Kungs rūpējās par Saviem ļaudīm tāpat, kā „vīrs nes savu dēlu” (5. Moz. 1:31). Reizēm Viņš viņus pārmācīja, kā „tēvs pārmāca savu dēlu” (5. Moz. 8:5).

„Visi, kas šajā pasaulē patiesi kalpo Dievam vai cilvēkiem, tiek sagatavoti mācībās ciešanu skolā. Jo lielāka atbildība un augstāka kalpošana, jo pamatīgāka pārbaude un stingrāka pārmācība.” (E. Vaita „Audzināšana”, 151. lpp.)

Nav šaubu, jebkurš vecāks, kas mīl savus bērnus, pārmāca viņus, un vienmēr viņu pašu labuma dēļ. Ja to dara kļūdaini un krituši cilvēki, cik daudz vairāk mēs varam uzticēties Dieva mīlestībai pret mums arī tad, kad piedzīvojam pārbaudījumus? _____

Daudziem no mums nav problēmu uzticēties Dieva pārmācībai. Drīzāk cīņa ir par to, kā izskaidrot pārbaudījumus, ar ko saskaramies. Kā mēs varam zināt, vai tas, kam ejam cauri, patiešām ir Dieva mācība „ciešanu skolā” vai arī tas ir kaut kas cits? Līdzdali savu pieredzi Bībeles izpētes grupā! _____

LĪDZJŪTĪBA STIPRĀKA PAR DUSMĀM

„Bet kā Es lai rikojos ar tevi, kā Es tevi lai atstāju, Efraim, kā lai Es nododu tevi citu rokās, Izraēl? Vai lai Es vienkārši nepārvēršu tevi par Admu un nesagrauju drupās kā Ceboimu, kad abas šīs pilsētas tika izpostītas? Bet Mana sirds noskaņota citādi, Es esmu par daudz dedzīgs Savā žēlsirdībā, lai Es rikotos pēc Savu dusmu versmes un lai Es izšķirtos Efraimu iznīcināt galīgi. Jo Es esmu Dievs un ne cilvēks, Es esmu Svētais tavā vidū, bet Es nenākšu pie tevis Savu dusmu bargumā.” (Hoz. 11:8, 9)

Šie panti kalpo kā logs uz Dieva sirdi: vai Dievs nodos savu dumpīgo dēlu, lai tas tiktu nomētāts ar akmeņiem līdz nāvei, kā to prasa likums (5. Moz. 21:18-21, skat. arī 1. Moz. 19:17-23)? Kāds brīnišķīgs ieskats gan Dieva paša ciešanās cilvēka grēka dēļ, gan Viņa ilgās mūs glābt.

Pat lai gan grēcīgais Izraēls bija pelnījis pilnīgu iznīcību, Kungs Savā pacietīgajā žēlastībā turpina milēt Savus ļaudis, cīnoties par viņu nožēlu.

Abrahāma laikā bija piecas pilsētas, kas bija izvietotas Jordānas ielejā Nāves jūras dienvidaustrumos (1. Moz. 14:8). Tās bija Sodoma, Gomora, Adma, Cebojima un Coāra, zināmas kā „līdzenuma pilsētas”. No šīm pilsētām iznīcināta netika tikai Coāra. Pārējo četru pilsētu nosaukumi ir kļuvuši par apzīmējumu pilnīgai iznīcībai, kas pār tām nāca iedzīvotāju ļauno ceļu dēļ, kā arī tāpēc, ka viņi nebija labprātīgi nožēlot (5. Moz. 29:23). Iepriekšminētajos pantos Hozeja atsauca uz dažām no šīm pilsētām.

Hozejas 11. nodaļa māca, ka Dieva ceļi ir pārāki par grēcīgo cilvēci. Viņš neļauj rūgtumam pārvaldīt Savus lēmumus. Dieva mīlestība cenšas nest dziedināšanu, veselību un atjaunošanu Saviem ļaudīm. Dievišķās pārmācības nolūks ir norādīt uz kļūdām, izlabot un samierināt, nevis iznīcināt un atriebties. Daudzi cilvēki, pat kristieši, nesaprot šo Dieva aspektu, bet tā vietā redz Viņu kā atriebīgu, dusmīgu un sikumainu, lai tikai sodītu viņus par viņu grēkiem. Pat vēl ļaunāk, daži tic, ka Viņš pazudušos dedzinās ellē visu mūžību. Tomēr šeit attēlotais Dievs tāds nav.

Izlasi Rom. 5:8, 1. Pēt. 2:24 un Gal. 3:13! Kā šie panti, pat vairāk nekā Hozejas rakstītie, atklāj, cik plaša ir Dieva mīlestība pret cilvēci? _____

DZIEDINĀTĪ, MĪLĒTI UN AUDZINĀTI

Daži zinātnieki uzskata Kungu, kas atklāts Vecajā Derībā, par bargu un nepiedodošu, pretēji Jēzum, kas atklāts Jaunajā. Kāpēc šis secinājums ir tik nepareizs? Kā Hoz. 14. nodaļas vēsts palīdz saprast, cik nepareizs ir šis secinājums? Ko šī nodaļa atklāj par Dieva raksturu un mīlestību pret Viņa ļaudīm? _____

Hozejas pēdējā nodaļa ir atbilstošs noslēgums pravieša pasludinātajai vēstij. Tā vēlreiz apstiprina apsolījumu, ka Dieva glābšanai pieder pēdējais vārds. Nodaļa sākas ar vēl vienu aicinājumu novērsties no visas netaisnības. Lūdzot ļaudis atgriezties pie Dieva, pravietis pasaka viņiem tos vārdus, ko viņiem vajadzētu teikt pielūgsmē. Viņu lūgumam vajadzētu būt, lai Dievs noņemtu vainu, kas viņus ir nomaldinājusi. Viņiem vajadzētu arī atteikties no atkarības no citām tautām un pilnībā atmet elkdievību. Bībeles laikos neviens cilvēks nevarēja Kunga priekšā nākt ar tukšām rokām (2. Moz. 23:15). Viņiem mācīja nest Dievam ne tikai upurējamo dzīvnieku, bet arī īstas nožēlas vārdus kā savu pateicības upuri.

Tad, sekojot nožēlojošai atzišanai no ļaužu puses, Dievs atbild ar virkni apsolījumu. Iespaidīgākais no tiem ir par to, ka dievišķais Ārsts dziedinās cilvēku ļaunumu. Dieva atjaunojošās attiecības ar Israēlu ir pielīdzinātas rasai, kas ir vienīgais kokiem un puķēm pieejamais valgums garās un sausās Palestīnas vasaras laikā. Tās ir arī salīdzinātas ar olīvkoku, kas tiek uzskatīts par īpaši vērtīgu, par augļu koku kroni. Tā lapotne nodrošina ēnu un atsvaidzinājumu, un tā eļļa tiek izmantota pārtikai, ķermeņa ādas kopšanai un apgaismojumam. Libanonas ciedrkokas tiek uzskatīts par vislietderīgāko no visiem lielajiem kokiem Bībeles zemēs. To augstvērtīgie kokmateriāli kalpo tempļu un karaļa piļu celtniecībai (1. Ķēn. 6:9, 10). Dieva stādītās saknes radīs tik daudz svaigu koku, ka Israēls kļūs par dārzu, kas pilns ar svētībām visai pasaulei.

Izlasi pēdējo nodaļas pantu! Kādi ir nosacījumi, lai visi šie apsolījumi tiktu piepildīti? Kāpēc mūsdienās mums, septītās dienas adventistiem, šie nosacījumi nav citādi? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Salīdzini šo divu citātu domu ar Hoz. 7.-14. nodaļas sniegto vēsti.

„Dievs ir uzrunājis pasauli caur dabu, līdzībās un simbolos, ar sentēvu un praviešu starpniecību. Cilvēcei ir jādod mācība pašas cilvēces valodā. [...] Dieva valdības princips un glābšanas plāns ir skaidri jādefinē. Cilvēku priekšā ir pilnībā jāatklāj Vecās Derības mācības.” (E. Vaita „Laikmetu ilgas”, 34. lpp.)

„Ilgajos un tumšajos gados, kad viens valdnieks pēc otra nekaunīgi izaicināja Debesis un veda Israēlu arvien dziļāk elku kalpībā, Dievs saviem atkritušajiem ļaudīm sūtīja vienu vēsti pēc otras. Ar praviešu starpniecību Viņš tiem sagādāja iespēju apturēt atkrišanas plūdus un atgriezties pie Kunga. [...] Nekad Israēls netika atstāts bez cēlām liecībām par Dieva vareno spēku izglābt to no grēkiem. Arī vistumšākajās stundās daži palika uzticīgi savam dievišķajam vadonim un, elkdievības apņēmti, tomēr dzīvoja nevainojami Svētā Dieva priekšā. Šie uzticīgie pieskaitīti atlikušajiem, kuri beidzot piepildīs Jehovas mūžīgo nodomu.” (E. Vaita „Pravieši un ķēniņi”, 108. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Ir izteikta doma, ka, pateicoties Hozejas dzīvei un kalpošanai, Dieva vārds **1.** Israēlam zināmā mērā „kļuva par miesu”. Kā šī doma tikai nedaudz atspoguļo lielo patiesību par Jēzus cilvēciskumu? Skat. Jāņa 1:14. _____

2. Senais Israēls neatkrita no Dieva vienā naktī. Tā atkrišana bija pakāpenisks **2.** process. Sagatavojies līdzdalīt Bībeles izpētes grupā dažus veidus, kā cilvēks var palikt uzticīgs Dieva mūžīgajiem principiem pastāvīgi mainīgajā pasaulē. _____

3. Daži cilvēki uzskata, ka evaņģēlija vēsts par Dieva lielo mīlestību un glābšanu ir skaidri atklāta tikai Jaunajā Derībā, nevis Vecajā. Kas nepareizs ir šajā uzskatā? _____

4. Grupā pārrunāriet savas atbildes uz otrdienas pēdējo jautājumu. _____

5. Vecā Derība bija Bībele, ko lasīja Jēzus Kristus un apustulis Pāvils. Ieskaties **5.** Jaunās Derības citātos no Hozejas grāmatas, kas atrodami Mat. 9:13 un Rom. 9:25, 26. Kā Jēzus un Pāvils izmantoja evaņģēlija vēsti no Hozejas grāmatas, lai pasludinātu patiesību mums?